

סיפורים נפלאים לילדים

פרשת כי תצא

"כי תצא למלחמה" (כא, י)

מובא ב"לב שלום": במלחמה כתיב 'מי האיש אשר בנה בית חדש ולא חנכו ילך וישב לביתו פן ימות במלחמה ואיש אחר יחנכנו' (כ, ה).

יש לנו להתבונן בצווי המלחמה, לכאורה, מה פשר התוספת של 'ואיש אחר יחנכנו', וכי עצם זה שהוא ימות במלחמה ולא יוכל לחנך את ביתו אינה סבה מספקת שישוב לביתו?

אלא התורה הקדושה מלמדת כאן את עמק כחות הנפש, שאף שעקר הסבה באמת הוא שמא ימות במלחמה, אבל כשמוסיף אדם לשמע שאיש אחר יחנכנו יקאב לו יותר, ויזדרז לשוב לביתו.

הרי לנו דבר נורא: אדם יוצא למלחמה, יודע שאפשר שימות במלחמה ולא יוכל לחנך את ביתו, אבל זה עוד אינו מפריע לו כל כך, כמו החשש שאיש אחר יחנכנו. זה כבר לא.

ידוע, מה שמספר על אחד שבא לרב העירה לדון עם חברו בדין תורה, כלו אומר ועם וכעס, ובמשך כל הדין תורה, צעק ורטן על הצד שכנגד.

לאחר זמן, בערב פסח, נתעוררה אצלו

שאלה על חבית זין בחשש תערבת חמץ, וכשבא לפני רב העירה פסק לו שדינה להשפך.

כאן כבר לא כעס, אף לא רטן וצעק, בלא אומר ודברים, שפך את תכולת החבית לנהר, וחסל.

הרב, שאותו "דין תורה" לא נשכח ממנו, פנה אליו ושאלו: אמר לי, איך בגלל חשש תערבת הנה מותר במחי יד על סכום כה נכבד, בעוד שעל כמה רובלים עשית זה לא מכבר עסק כה גדול.

ענה ואמר לרב: 'על כספי, לא אכפת לי, אבל שההוא... בעל הדין שכנגדי, שהוא יקבל את כספי - זה לא ולא'.

ישפכו אלף חביות לנהר, ולא פרוטה אחת מכיסי לחברי.

"ולא תחבל בגד אלמנה" (כז, יז)

לפי שדמעתה מצויה ונפשה שפלה, והתורה הזהירה עליה בכמה מקומות (רבנו בחיי).

ספר המגיד המפרסם הרב פסח קראהן, שפעם אחת התארח אצלו לליל הסדר המגיד הירושלמי המפרסם הגאון הצדיק רבי שלום שבדרון זצ"ל, וכמוכן, רבי שלום נהל את הסדר ביד רמה.

באותו סדר השתתפה גם אמו של רבי פסח, לאחר שאביו כבר לא היה בין החיים,

לעי"נ הרה"צ

ר' פנחס בן ר' בנימין בינוש רוזנבוים זצוק"ל

כ"ו בניסן תשע"ז

וכן בָּנָיו וּבְנוֹתָיו שֶׁל רַבִּי פֶּסַח.

"תמחה את זכר עמלק" (כה, יט)

שֶׁחַ הַגֵּה"צ רַבִּי יִצְחָק שְׁלֵמָה אוֹנֶגֶר, גַּאב"ד "חוג חתם סופר" (מוֹבָא ב'רְשׁוּמִים בְּשִׁמְךָ): רַבְּנוּ הַחַת"ס הִזָּה אֵךְ כָּבֵן ט"ז שָׁנִים כְּשִׁסִּים לִלְמַד אֶת הַש"ס כָּלוּ, וְהוּא תַלְמִיד בִּישִׁיבְתוֹ שֶׁל רַבּוֹ הַגֵּה"ק הַנָּשֵׁר הַגָּדוֹל רַבִּי נֹתָן אֲדֹלָר.

הוּא בִקֵּשׁ לַעֲשׂוֹת יוֹמָא טָבָא לְרַבְּנָן וּלְשִׁמְחָ בְּשִׁמְחַת הַתּוֹרָה, בָּא לִפְנֵי רַבּוֹ וְשָׁאַל: בְּמָה וְכִיצַד יִחַגֵּג אֶת הַחֵג הַגָּדוֹל הַזֶּה.

הִשְׁיבוּ רַבּוֹ שֶׁלְכַבּוֹד סִיּוּם הַש"ס, יִקָּבֵל עַל עֲצֻמוֹ לְהַתְעַנּוּת שְׁלֹשָׁה יָמִים רְצוּפִים, לִילָה יוֹם לֹא הַפֶּסֶק.

אֵין צָרִיךְ לֹמַר שֶׁהַתַּלְמִיד הַמְּבַהֵק, הַדְּבוּק בְּרַבּוֹ הַגָּדוֹל וְנִפְשׁוֹ קְשׁוּרָה בְּנִפְשׁוֹ, כָּכָל הַיּוֹצֵא מִפִּי רַבּוֹ קִים כִּפְּשׁוֹ.

וְיֵהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, בְּהִיּוּתוֹ כּוֹאֵב וְחֹלֵשׁ מִן הַתַּעֲנִית הָאַרְכָּה, יֵצֵא אֶל מַחוּץ לְעִיר לְרַעוּת בְּגָנִים וְלִשְׂאֵף אוֹיֵר צַח. נִתְאַחֲרָה הַשְּׁעָה וְהַגִּיעָה עַת הַמִּנְחָה. נַעֲמֵד רַבְּנוּ שָׁם לַתַּפְלָה, הוּא עִם חֲבֵרָיו הַנָּלוּיִם אֵלָיו.

בְּעוֹדָם עוֹמְדִים בַּתַּפְלָה, הוֹפִיעַ לְמוֹלֵם עָרַל אַחֵר שֶׁבִקֵּשׁ לְהִרַע לָהֶם. נִמְלְטוּ כָּל בָּנֵי הַחֲבוּרָה עַל נִפְשָׁם, אֵךְ רַבְּנוּ הַמְּשִׁיךְ בַּתַּפְלָתוֹ, לֹא נָע וְלֹא זָע.

כְּשִׁסִּים אֶת תַּפְלָתוֹ, קָרַב אֵלָיו אוֹתוֹ עָרַל וּבִקֵּשׁ לְהַכּוֹתוֹ. מִיד הָרִים רַבְּנוּ אֶת יָדָיו הַקְּדוּשׁוֹת, וְהָיוּ יָדָיו שֶׁל מֹשֶׁה עוֹשׂוֹת מַלְחָמָה, וַיִּךְ אֶת הָעָרַל וַיִּמִּיתֵהוּ.

וּמִקְבְּלָנִי, סִיּוּם הָרַב אוֹנֶגֶר אֶת סְפוּרוֹ, שֶׁכְּשִׁחֲזַר רַבְּנוּ לְרַבּוֹ הַנָּשֵׁר הַגָּדוֹל רַבִּי נֹתָן, קִדְּם פָּנָיו בְּבִרְכַּת 'בְּרוּךְ הָבֵא', וְאָמַר לוֹ: 'קִימַת מִצּוֹת מַחֲיַת עַמְלָק!'

רַבִּי שְׁלוֹם הַקֶּפִּיד מְאֹד בְּמִשְׁךְ כָּל הַשָּׁנִים לֶאֱכַל אֶת הָאַפִּיקוּמָן קֹדֶם חֲצוֹת, וּמַעוֹלָם לֹא אַחֵר לֶאֱכֹלוֹ לְאַחֵר חֲצוֹת, וְלָכֵן רַבִּי פֶּסַח, שִׁידַע עַל מִנְהַגוֹ זֶה הָאֵיץ בְּבָנָיו וּבְנוֹתָיו שֶׁרָצוּ לֹמַר דְּבָרֵי תּוֹרָה, שִׁמְהָרוּ מְאֹד כְּדֵי שְׁיוּכְלוּ לֶאֱכַל אֶת הָאַפִּיקוּמָן בְּזִמְנָן.

בָּרַם, רַבִּי שְׁלוֹם עָצַר בְּעַדוֹ כָּל הַזִּמְנָן וְאָמַר לוֹ: לָמָּה אַתָּה מְמַהֵר, תֵּן לָהֶם לֹמַר אֶת מָה שְּׁרוּצִים, וְלִשְׁיֵר כְּמָה שְּׁרוּצִים...

כְּשֶׁקָּרַב זִמְנָן חֲצוֹת, הִתְחִילוּ "שְׁלַחַן עוֹרֵךְ", וְרַבִּי פֶּסַח, שֶׁהָבִין שֶׁנִּשְׁאַר רַק זִמְנָן קָצֵר מְאֹד לְחֲצוֹת, הָאֵיץ בְּבָנֵי בֵיתוֹ שִׁיבִיאוּ הַכֹּל לְסַעֲדָה מִיד וַיִּזְדַּרְזּוּ מְאֹד כְּדֵי שְׁיוּכְלוּ לְהַסְפִּיק לֶאֱכַל אֶת הָאַפִּיקוּמָן קֹדֶם חֲצוֹת, אֵךְ רַבִּי שְׁלוֹם עָצַר בְּעַדוֹ שׁוֹב וְשׁוֹב, וְשָׁאַל אֶת בְּנֵי הַבֵּית מִי יֵשׁ לוֹ עוֹד אֵיזָה סְפוּר אוֹ שִׁיר, וְכֵן שָׁמַע בְּנַעַם וּבְנִיחוּתָא אֶת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה שֶׁל הַיְלָדִים, וְאֶת הָאַפִּיקוּמָן כְּבָר אָכְלוּ זִמְנָן רַב לְאַחֵר חֲצוֹת...

כְּשֶׁגִּמְרוּ אֶת הַסֵּדֶר וּבְנֵי הַבֵּית עָלוּ עַל יְצוּעָם, נִשְׁאַרוּ רַק רַבִּי פֶּסַח וְרַבִּי שְׁלוֹם לְבָדָם.

אֲזַי שָׁאַל רַבִּי פֶּסַח אֶת רַבִּי שְׁלוֹם, שְׂאִינוּ מִבֵּין אֶת הַנְּהַגָתוֹ, וְהִלָּא כָּל הַשָּׁנִים הוּא מְקַפִּיד מְאֹד לְהַקְדִּים לֶאֱכַל אֶת הָאַפִּיקוּמָן לִפְנֵי חֲצוֹת, וְלָמָּה לֹא הֵנִיחַ לוֹ לִזְרוֹת אֶת בְּנֵי הַבֵּית כְּדֵי שְׁיוּכְלוּ לֶאֱכַל אֶת הָאַפִּיקוּמָן קֹדֶם חֲצוֹת.

הִשְׁיב לוֹ רַבִּי שְׁלוֹם: הִלָּא אִמָּךְ הָאֱלֻמָּנָה הַשְּׁתַּתְפָּה כָּאֵן בְּלִיל הַסֵּדֶר וְכָל הַנִּחַת שְׁלָה הִיא לְשִׁמְעַת אֶת נִכְדֶּיהָ מְסַפְּרִים וּמְזַמְּרִים, וְהִנֵּה מִצּוֹת אֲכִילַת אַפִּיקוּמָן לִפְנֵי חֲצוֹת הִיא דְּרַבְּנָן, וְאֵלּוֹ לְצַעַר אֱלֻמָּנָה זֶהוּ אֲסוּר מִדְּאוּרִיתָא...

(סִפְרָא דְּמַלְכָּא)

(נַעַם שִׁיחַ)

כתיבה וחתומה טובה